

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านหางน้ำหนองแขม (โอบุญรักษ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชัยนาท ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมาย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนบ้านหางน้ำหนองแขม (โอบุญรักษ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชัยนาท
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนบ้านหางน้ำหนองแขม (โอบุญรักษ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชัยนาท

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการที่ปรึกษา บุคลากรสถานศึกษา สถานักเรียน จำนวน 30 คน ในการรวบรวมข้อมูลได้รับแบบสอบถามคืนสมบูรณ์ครบถ้วนทุกฉบับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งออกเป็น 2 ช่วง

ช่วงที่ 1 แบบสอบถามปัญหาการมีส่วนร่วมการบริหารโรงเรียนของชุมชนตามแนวประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนบ้านหางน้ำหนองแขม (โอบุญรักษ์) ซึ่งประกอบด้วย

1. ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านวิชาการ จำนวน 10 ข้อ
2. ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ จำนวน 9 ข้อ
3. ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านบุคลากร จำนวน 10 ข้อ
4. ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านบริหารทั่วไป จำนวน 8 ข้อ

รวม 37 ข้อ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น 0.86

ช่วงที่ 2 นำปัญหาในช่วงที่ 1 มาร่างเพื่อจัดกลุ่มสนทนา (FGD) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน วิเคราะห์ให้เห็นในการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยใช้ข้อที่ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์ ตรงกันมาจัดเป็น ระบบ กลไก และกิจกรรมการพัฒนางาน ตามวงจรเดมมิ่ง (PDCA) เพื่อนำไปใช้ สังเคราะห์เป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนบ้านทางน้ำหนองแขม (โอบุปลัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชำนาญ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประมวลผลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบราค ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีข้อค้นพบแบ่งออกได้เป็น 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 ปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนบ้านทางน้ำหนองแขม (โอบุปลัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชัยนาทโดยภาพรวม พบว่าการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัญหาอันดับสูงสุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านวิชาการ อยู่ใน ระดับมาก ปัญหาอันดับรองลงมาได้แก่ การมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับ มากและปัญหาอันดับต่ำสุดได้แก่ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านบริหารทั่วไปอยู่ในระดับน้อย

ช่วงที่ 2 ผลการสังเคราะห์รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่จัดสนทนากลุ่มต่อการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวประกันคุณภาพการศึกษา ตามวงจรเดมมิ่ง (PDCA) สรุปได้เป็น 7 ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นที่ 1 การกำหนดปัญหา
- ขั้นที่ 2 การเลือกระดับปัญหา งานทั้ง 4 ด้าน
- ขั้นที่ 3 การวางแผน
- ขั้นที่ 4 การปฏิบัติงานตามภารกิจงานทั้ง 4 ด้าน
- ขั้นที่ 5 การตรวจสอบ ประเมินผล
- ขั้นที่ 6 การแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา
- ขั้นที่ 7 การรายงานผล

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนบ้านหางน้ำหนองแขม (โอบอุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชัยนาท โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสภาพปัจจุบัน เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะวิกฤติด้านเศรษฐกิจทำให้ประชาชนในชุมชนส่วนใหญ่ที่มีอาชีพทางด้านเกษตรกรรมได้รับผลกระทบเป็นอย่างมากจึงต้องใช้เวลายาวนานทั้งหมดทุ่มเทกับการประกอบอาชีพทำให้การมีส่วนร่วมกับสถานศึกษา ยังไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญฤทธิ์ เพ็ชรวิศิษฐ์ (2539) ได้เสนอแนะการสร้างเงื่อนไขเพื่อนำไปสู่การมีส่วนร่วมที่ผู้นำจะต้องมีเวลาเพียงพอเพื่อสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นก่อนที่จะดำเนินการ การมีส่วนร่วมจะเกิดขึ้นยากในสภาวะการณ์อันฉุกเฉินการมีส่วนร่วมในงานจะต้องไม่ฝ่าฝืนค่านิยม เศรษฐกิจของมวลสมาชิกผู้ร่วมงาน ถ้าผู้ร่วมงานมีความรู้สึกลัวต่อสภาพของตนเอง เขาจะไม่ให้ความร่วมมือและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราภรณ์ วงษ์ใหญ่ (2540) ที่พบว่า ผู้นำชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษา ไม่เข้าใจบทบาทของตนเองและไม่มีความรู้เรื่องปัญหาและนโยบายการศึกษาใหม่ ๆ จึงส่งผลกระทบต่อ การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อนำมาพิจารณารายด้านปรากฏผลดังนี้

1. ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนด้าน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น มีปัญหามากกว่าข้ออื่น ๆ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาให้ความสำคัญในการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านหลักสูตรตลอดจนการเข้าร่วมกิจกรรมให้ ชุมชนรับทราบน้อยเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดต่าห์ สัมพันธ์ภัย (2547) พบว่า การบริหารหลักสูตรหรือการใช้หลักสูตรเกี่ยวกับวิธีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาแก่ บุคคลที่เกี่ยวข้อง วิธีที่มีความสำคัญมากที่สุดได้แก่คณะครูออกไปประชาสัมพันธ์โดยการเยี่ยมบ้าน ผู้ปกครอง นอกจากนี้การใช้ครูวิทยากรท้องถิ่น หรือบุคลากรในกลุ่มเครือข่ายมีความสำคัญกว่า การใช้ครูจ้างสอน สอดคล้องกับ ประสิทธิ์ ศรีจันทร์ (2548) พบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมด้าน การบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กด้านวิชาการมีปัญหามากที่สุด เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ขาดการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านการเรียนการสอนและแผนปฏิบัติการโรงเรียน รองลงมาได้แก่การจัดหาวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้กับนักเรียน สอดคล้องกับ วราภรณ์ บางเลี้ยง (2534) พบว่าทุกหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีการศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อนำไปใช้มากกว่าการวิเคราะห์เพื่อหาความ สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น

2. ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า การมีส่วนร่วมการวางแผนงานบริหารงบประมาณมีปัญหามากกว่าข้ออื่นๆ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากชุมชนให้ความไว้วางใจสถานศึกษาในการบริหารงบประมาณ ชุมชนอาจเข้าใจว่ามีหน้าที่สนับสนุนแรงงานและหาแหล่งงบประมาณให้สถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ โพธิ์อ่อง (2548) กล่าวว่าการจัดการดำเนินการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับชุมชนด้านการส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา คือการเสนอขอความช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์จากชุมชน สอดคล้องกับ ปกรณ์ กันอุปัทว์ (2548 :174) พบว่าสถานะทางเศรษฐกิจทั่วไป และในชุมชนนับเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนเป็นอย่างยิ่งสอดคล้องกับประสิทธิ์ ศรีจันทร์ (2548) พบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความสนใจการใช้จ่ายเงินในโรงเรียน ซึ่งอาจมีส่วนร่วมในการหารายได้มาสนับสนุนการศึกษาในโรงเรียนและต้องการมีส่วนร่วมรับรู้การบริหารงบประมาณอันเป็นการปฏิบัติ ที่สนองต่อระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2547 รวมถึงข้อค้นพบของ ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2542 :231) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับทบทวนมติในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ที่กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการเงินและการลงทุนเพื่อการศึกษา การร่วมระดมทุนเพื่อการศึกษาจำเป็นจะต้องอาศัยทรัพยากรและสรรพกำลังทั้งปวงจากท้องถิ่น ชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในการระดมทุนเพื่อการศึกษา โดยบริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษาและมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็นรวมทั้งร่วมติดตามการใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุดเป็นไปอย่างโปร่งใส วิธีการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมด้านการวางแผนงานด้านงบประมาณ โดยให้เข้ามาร่วมประชุมแสดงความคิดเห็น กำหนด ทิศทาง แนวทาง กิจกรรมการจัดหางบประมาณ แหล่งงบประมาณการเข้ามามีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมด้านงบประมาณ ได้แก่ แต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการระดมทุนจัดหางบประมาณเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนในหลายรูปแบบควบคุม นิเทศ ติดตาม กำกับกับการใช้จ่ายงบประมาณ สนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้ช่วยเหลือด้านแรงงาน การเข้ามาเป็นวิทยากร การเข้ามามีส่วนร่วมตรวจสอบ ประเมินผล ได้แก่ กำหนดมาตรการ ควบคุม ตรวจสอบ การใช้จ่ายงบประมาณ ตรวจสอบผลผลิตของโครงการ สร้างเครื่องมือรูปแบบ การติดตาม ตรวจสอบ เก็บข้อมูลผลการดำเนินงาน ช่วยประชาสัมพันธ์ การจัดหางบประมาณ

การเข้ามามีส่วนร่วมปรับปรุง แก้ไข พัฒนาได้แก่ กำหนดวิธีการระดมทุนในครั้งต่อไปประชุมปรับปรุงแก้ไขวิธีการด้านงบประมาณ ให้ข้อเสนอแนะความคิดเห็นการดำเนินงานด้านงบประมาณ วางเป้าหมายการดำเนินงานครั้งต่อไปสอดคล้องกับ สนานจิตร สุคนธ์ทรัพย์ (2532) พบว่าการมีส่วนร่วมสนับสนุนด้านการเงินมีความเด่นชัดมากกว่า การสนับสนุนด้านอื่นๆ สอดคล้องกับ อุทัย บุญประเสริฐ (2529 : 33 – 36) ที่พบว่าเศรษฐกิจเป็นดัชนีสำคัญที่แสดงถึงระดับคุณภาพชีวิตของคนในชนบทและเศรษฐกิจชุมชนเป็นสิ่งบ่งชี้ถึงความพร้อมของชุมชนที่จะเข้าร่วมกับโรงเรียน สอดคล้องกับ คัฟแมน (Kaufman, 1994) พบว่าอายุ เพศ การศึกษา ขนาดของครอบครัว อาชีพ รายได้และความยาวนานในการอาศัยอยู่ในท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชน

3. ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านบุคลากร โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรมีปัญหามากกว่าข้ออื่นๆ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาคำนึงถึงขวัญและกำลังใจของบุคลากรมากเกินไป เนื่องจากการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนการประเมินผลและการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของบุคลากรต้องมีความรอบคอบไม่เช่นนั้นแล้วอาจจะมีผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสิทธิ์ ศรีจันทร์ (2548) พบว่าปัญหาด้านการบริหารงานบุคคลเมื่อพิจารณารายข้อปรากฏว่าข้อที่มีปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอยู่อันดับที่ 1 คือ การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน อันดับ 2 คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน อันดับ 3 ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการจัดหาสวัสดิการที่เหมาะสมให้แก่บุคลากรในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ กัลยา พิเศษ (2547) พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับน้อย คือการมีส่วนร่วมในการจัดให้มีการประเมินผลและการติดตามผลการพัฒนาบุคลากร ตามแผนงานที่วางไว้การจัดเกณฑ์หรือมาตรฐานในการประเมินผลการพัฒนาเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง การกำหนดผู้รับผิดชอบในการประเมินไว้อย่างชัดเจน การติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นการพัฒนาบุคลากร ผลที่ประเมินได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผน/ โครงการ การให้โรงเรียนนำผลการประเมินมาเผยแพร่เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ แมนเนท (Maneth, 1988) ที่พบว่าเหตุผลที่ไม่ประเมินผล คือ ไม่มีเวลาไม่มีความเชื่อมั่น และวิธีการ 3 แบบที่ใช้ในการประเมินผลมาก คือการสังเกตการรายงานเป็นรายบุคคลและการเขียนรายงาน ทองฟู ศิริวงศ์ (2536) ที่กล่าวว่า การประเมินผลพัฒนา คือการการวัดและค้นหาคุณค่าของการพัฒนาในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเพื่ออุประสิทธิผลของการจัดการพัฒนาสิ่งสำคัญคือต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์

ประสงค์ของการประเมินว่าจะประเมินอะไร เมื่อใด ใช้วิธีใด ใครเป็นผู้ประเมิน และจะประเมินใคร ซึ่งสอดคล้องกับ สมพงษ์ เกษมสิน (2526) ที่กล่าวว่า การประเมินผลนับว่าเป็นวิธีการที่สำคัญประเภทหนึ่งในกระบวนการพัฒนาบุคลากร การประเมินผลที่ดีและดำเนินไปโดยถูกต้องตามหลักวิชาจะเป็นเครื่องช่วยให้ทราบถึงอุปสรรคข้อขัดข้องและวัดความสามารถในการพัฒนาบุคลากรซึ่งสามารถนำไปปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้นในโอกาสต่อไป การประเมินจะต้องจัดให้มีมาตรฐานเพื่อใช้สำหรับเปรียบเทียบผลที่ได้จากการพัฒนาบุคลากรเสียก่อนเพราะถ้าไม่ได้กำหนดมาตรฐานขึ้นแล้วก็จะไม่สามารถทราบได้ว่าผลที่ได้รับจากการพัฒนานั้นดีขึ้นเพียงไรและควรได้รับการปรับปรุงเพียงไร วิธีการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมด้านบุคลากร การมีส่วนร่วมวางแผน ได้แก่ การเข้าร่วมประชุมรับทราบข้อมูล กรอบการปฏิบัติงานของบุคลากร การเสนอแนวความคิดการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร กำหนดแผน โครงการและกิจกรรมการประเมิน การมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรม ได้แก่ การเข้าร่วมประชุมสัมมนาแนวทางการดำเนินงาน ร่วมจัดทำเครื่องมือเกณฑ์การประเมิน ร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากร การมีส่วนร่วมตรวจสอบประเมินผล ได้แก่ เป็นคณะกรรมการประเมินผล ให้ข้อมูลพฤติกรรมของครูเสนอผู้บริหาร โรงเรียน เป็นคณะกรรมการเสนอแนะการพิจารณาความดีความชอบประจำปี เข้ามาประเมินโครงการ กิจกรรมของโรงเรียนการเข้ามามีส่วนร่วมปรับปรุง แก้ไข พัฒนาได้แก่ ให้ข้อเสนอแนะวิธีการ ปรับปรุง แก้ไขการปฏิบัติงานของบุคลากร ให้ขวัญกำลังใจบุคลากรวิเคราะห์งานที่ประสบผลสำเร็จและคงสภาพไว้

4. ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านบริหารทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การวางแผนบริหารงานอาคารสถานที่ มีปัญหามากกว่าข้ออื่นๆ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่ของสถานศึกษายังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร เช่นการวางแผนการใช้ แต่โดยสภาพความเป็นจริงชุมชนได้ใช้บริการอาคารสถานที่ของสถานศึกษาอยู่เนืองๆ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยของ ปัญญา มณีโชติ (2548) ที่กล่าวว่า 1. ควรจัดโปรแกรมการศึกษาหรือจัดการวางแผนการใช้ห้องเรียนในอาคารเรียนให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น เช่นการจัดห้องเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ตามกลุ่มวิชาเพื่อที่นักเรียนที่ว่างจากการเรียนจะได้เข้าไปศึกษาเรียนรู้ 2. ปรับขยายห้องปฏิบัติการให้มีพื้นที่เพียงพอต่อการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนโดยปรับขยายให้เป็นไปตามมาตรฐานเกี่ยวกับพื้นที่ที่ส่วนราชการกำหนด

การวิจัยครั้งนี้ หลังจากที่ได้จัดสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวประกันคุณภาพการศึกษา ตามภารกิจหลักของโรงเรียนบ้านหางน้ำหนองแขม(โอบุญรักษ์)ทั้ง 4 ด้านได้แก่ ด้านวิชาการ

ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากรและด้านบริหารทั่วไป สรุปได้เป็น 7 ขั้นตอนคือ ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วม กำหนดประเด็นตามภารกิจงานทั้ง 4 ด้าน ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมตัดสินใจเลือกประเด็นปัญหาตามภารกิจงานทั้ง 4 ด้าน ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมวางแผนตามภารกิจงานทั้ง 4 ด้าน ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมปฏิบัติงานตามภารกิจงานทั้ง 4 ด้าน ขั้นที่ 5 การมีส่วนร่วม ตรวจสอบ ประเมินผลตามภารกิจงานทั้ง 4 ด้าน และการมีส่วนร่วมตัดสินใจ เลือกประเด็นที่ยังต้องปรับปรุงและรักษาไว้ ขั้นที่ 6 การมีส่วนร่วม ปรับปรุง แก้ไข พัฒนา รักษาไว้ และขั้นที่ 7 การมีส่วนร่วมรายงานผล ซึ่งได้รูปแบบที่สอดคล้องกับ อรอนงค์ ธรรมกุล (2538) พบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วม ได้แก่ การให้สมาชิกองค์กรมีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผน การดำเนินการ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลและสรุปผลกิจกรรมที่สมาชิกในองค์กรร่วมกันปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล พรทิพา จุลสุคนธ์ (2542) พบว่า การเสริมสร้างศักยภาพของสถานศึกษาโดยเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน คือ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมประเมินผลและร่วมรับผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา 2 รูปแบบ คือ โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการมีส่วนร่วมและการมีส่วนร่วมที่เกิดจากการเชื่อมประสานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เอกวิทย์ บุญยะคงรัตน์ (2547) พบว่า รูปแบบการพัฒนามาตรฐานการศึกษาเพื่อประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มี 4 ขั้นตอน ตามกระบวนการ PDCA ของเดมมิ่ง สอดคล้องกับ ภาณุกานต์ ช่อผกา (2548) พบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาด้านผู้บริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใช้กระบวนการ PDCA ในการแก้ปัญหา สอดคล้องกับแวเนตร์ พิพัฒนประดิษฐ์ (2548) ที่พบว่า รูปแบบการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่ การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มีระบบ กลไกและกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามัคคีและความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา

จากการที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านหางน้ำหนองแขม (โอุปถัมภ์) มี 7 ขั้นตอนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของผู้วิจัยหลายคน ทำให้มีความเชื่อมั่นว่า งานวิจัยครั้งนี้จะเป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวประกันคุณภาพการศึกษา ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา ของโรงเรียนบ้านหางน้ำหนองแขม (โอุปถัมภ์) และ โรงเรียนอื่นๆสามารถนำไปเป็นแนวทางบริหาร โรงเรียนให้เกิดประโยชน์ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลจากการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนบ้านหางน้ำหนองแขม (โอบุปลัดภัก) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

1.1 การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านวิชาการ ควรสนับสนุนให้มีการจัดอบรม ประชุม สัมมนา เพื่อสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่นให้ชุมชน เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างชัดเจน ซึ่งจะส่งผลให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ

1.2 การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านงบประมาณ ควรสนับสนุนให้มีการประสานงาน ระหว่างหน่วยงานภาครัฐองค์กรเอกชนและหน่วยงานอื่นๆ เพื่อเสนอขอความช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์

1.3 การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านบุคลากร ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับขอบเขตการกำหนดบทบาทหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องกับบุคลากร ในสถานศึกษา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบข้อขัดแย้งและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร

1.4 การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านบริหารทั่วไป ควรสร้างและพัฒนาค่านิยม เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ชุมชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและมีความรู้สึกหวงแหน ช่วยกันดูแล พัฒนา อาคารสถานที่

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท ควรนำรูปแบบการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนบ้านหางน้ำหนองแขม (โอบุปลัดภัก) ไปทดลองใช้ เพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวประกันคุณภาพการศึกษา ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน

2.2 ควรนำผลการประเมินและติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ งานบุคลากร และงานบริหาร ทั่วไป มาประชุมสัมมนาเพื่อหาแนวทางแก้ไขข้อบกพร่อง และพัฒนาการจัดการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าต่อไป